

γλυκοθύρης επίθ. άμαρτ. Ούδ. γλυκοθύριχο Α. Κρήτ.

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. θ ύ ρ α.

Έπί τοῦ κτενίου τοῦ άργαλειοῦ, τὸ ἔχον λείας τὰς ἐπιφανείας του, ὥστε τὸ στημόνι νὰ διέρχεται εὐκόλως διὰ τῶν μεταξὺ τῶν ὀδόντων κενῶν: Τὰ παλιὰ χτένια εἶναι γλυκοθύρικα.

γλυκοθυρίζω Κρήτ.

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. θ ύ ρ α.

Λειαίνω τὰς ἐπιφανείας τῶν ὀδόντων τοῦ κτενίου τοῦ άργαλειοῦ οὕτως, ὥστε τὸ στημόνι νὰ διέρχεται εὐκόλως διὰ τῶν μεταξὺ τῶν ὀδόντων κενῶν.

γλυκοθώρημα τό, Λεξ. Πρω. Δημητρ. γλυκοθώρημαν Κύπρ. γλυκαθώρημαν Κύπρ.

Έκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο θ ω ρ ῶ. Ὁ τύπ. γ λ υ κ α θ ῶ ρ η μ α ν κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ á.

1) Τὸ γλυκὺ, ἥπιον βλέμμα ἐνθ' άν.: Τὸ γλυκοθώρημάν σου, μάνα μου, ραῖζει καὶ τίς πέτρες Κύπρ. Συνών. γ λ υ κ ο θ ω ρ ε ἰ á, γ λ υ κ ο τ ἦ ρ α γ μ α. 2) Τὸ μετὰ ἡδονισμοῦ, τὸ ἐρωτικῶς προσβλέπειν Λεξ. Δημητρ.

γλυκοθώρητος επίθ. I. Πολέμ., Έξωτ., 6 καὶ 58 Παλαιό βιολ., 142 — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Έκ τοῦ γ λ υ κ ο θ ω ρ ῶ.

Ὁ προκαλῶν, ὀρώμενος, αἰσθημα εὐχαριστήσεως, ὁ ἔχων γλυκεῖαν τὴν ὄψιν ἐνθ' άν.: Ποιήμ.

Έβλεπα καμαρωμένες | ρήγισσες μέσ' ἔς τὸ χορό,
γλυκοθώρητες παρθένες | κί ὁμορφιές ἕνα σωρό

I. Πολέμ., Έξωτ., 6.

Τούτ' ἡ κόρη ἢ γλυκοθώρητη, | πού' ἔς τὴ γῆ δὲν ἔχει
ταίρι,
πάει μὲ γέλιμα, πάει μ' ὄνειράτα | πάει μὲ πόθους, πάει
τρεχάτη

I. Πολέμ., Έξωτ., 58.

Έρθε προχθές ἢ ὑπομονὴ καὶ βάσταγε ἀπ' τὸ χέρι
μὴ κόρη γλυκοθώρητη σάν τῆς ἀγῆς τ' ἀστέρη

I. Πολέμ., Παλαιό βιολ.³, 142. Συνών. γ λ υ κ ό θ ω ρ ο ς.

γλυκοθωριά ἢ, Λεξ. Δημητρ. γλυκοθωρικά Κύπρ.

Έκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο θ ω ρ ῶ.

Γ λ υ κ ο θ ῶ ρ η μ α 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' άν.: ΈΗ γλυκοθωρικά σου, μάνα μου, ραῖζει καὶ τὲς πέτρες.

γλυκόθωρος επίθ. Σκῦρ.—Γ. Βλαχογιάνν., Λόγ. καὶ Ἄντιλογ., 51 Σ. Σκίπ., Ἄγ. Βαρβάρ., 58 Νύχτ. Πρωτομ., 50 Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 419 καὶ 439 — Λεξ. Δημητρ.

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. θ ω ρ ε ἰ á.

Ὁ ἔχων γλυκεῖαν τὴν ὄψιν καὶ εὐχαρίστως διὰ τοῦτο ὀρώμενος ἐνθ' άν.: ΈΗλιος ψυχρός, μόνο γλυκόθωρος καὶ παιγνιδιάρης Γ. Βλαχογιάνν., ἐνθ' άν. Μὰ ἕνα χρώμα γλυκόθωρο κί ἀπαλό, καμωμένο ἀπὸ χίλια χρώματα συνάμα μάγευε τὴ φύση καὶ τὴν καρδιά της Γ. Ψυχάρ., ἐνθ' άν., 439. Κανεὶς δὲ φαντάζεται, σάν σὲ βλέπη τόσο γλυκόθωρο, πὼς κρύβεις τραχεῖά ψυχὴ Σ. Σκίπ., ἐνθ' άν. || Ἄσμ.

Ματάτσα μου γλυκόθωρα τσαὶ σιγανὰ ἔς τὸ νάζι,
σὲ ποιό μπαξὲ θὰ πὰ' νὰ βροῦ λουλουδι νὰ σᾶς μοιάζῃ;
Σκῦρ. Συνών. γ λ υ κ ο θ ῶ ρ η τ ο ς.

γλυκοθωρῶ Κρήτ. (Νεάπ.) Κύπρ.—Δ. Λιπέρτ., Τζιωπρ. Τρακούδ., 2.91 Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 211 καὶ 424 — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ á καὶ τοῦ ρ. θ ω ρ ῶ.

Προσβλέπω μετὰ γλυκύτητος, τρυφερότητος, στοργῆς ἐνθ' άν.: Οὔλην ὄραν ἐγλυκοθώρικα τὴν καὶ ἔν ἐστάθη νὰ μὲ δικλήση (= βυγλίση, ἰδῆ) Κύπρ.: || Ἄσμ.

ΈΣ τὴν αὐλακιά ξωπίσω δου νὰ τοῦ κλουθᾶ ἢ γυναικα,
ἔς τὸ ἔσω νὰ τὴ γλυκοθωρῆ, ἔς τὸ ἄνω νὰ τσῆ γνέφει
Κρήτ. (Νεάπ.) || Ποιήμ.

Ναί, εἶν' ἢ μάνα τ' ἄγρουπνο τοῦ πόνον νυχτοπούλλι,
τὸ φάντασμα τῆς κλίνης σου, πού σὲ γλυκοθωρεῖ
Φ. Πανᾶς, ἐνθ' άν. 424.

ΈΑν εἶδες νοῦν, παρὰ τσ' ἔν ἐσωρεύκεσον
πού τὰ στενὰ τῶ' ἔχαχ-χανοκοποῦσες,
τῶ' ὄπκμος σὲ γλυκοθῶρεν, ἐπλανεύκεσον
τῶ' ἔν ἀγροικοῦσες

Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' άν.

γλυκοῖσιος επίθ. άμαρτ. Θηλ. γλυκοῖση II. Βλαστ., Κριτικ. ταξιδ., 46.

Έκ τῶν ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ ἰ σ ι ο ς.

Έπί ἐδάφους, τὸ οὕτω ὀμαλῶς διαμορφωμένον, ὥστε νὰ προκαλῆ αἰσθημα εὐχαριστήσεως: Σκαρφαλώσαμε ἀγνάντια τὸ φαρδὺ ὀροπέδιο τοῦ Μαριάντ - ἀνοιχτὴ γλυκοῖση γῆς ξαπλωσιά, σὰ δεῦτερος κάμπος.

γλυκοκάβουτσος επίθ. άμαρτ. Οὔδ. γλυκοκάβουτσο Πελοπν. (Μάν.)

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. κ α β ο ὔ τ σ ι = ἀδελφός.

Ὁ πεφιλημένος, ὁ προσφιλὴς ἀδελφός: Ἄσμ.

ΈΑδέρφια γλυκοκάβουτσα, | κνταρισσάκια μ' ἀψηλά
ζᾶς ἐξεροῖζωσ' ὁ βοιοριάς
(ζᾶς = σᾶς' ἐκ μοιρολ.)

γλυκοκαιρία ἢ, Σέριφ. γλυκοκαιριά Ἰων. (Κρήν.) Μῆλ. Νάξ. γλυκοκαιριά Κῶς (Πυλ.)

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. κ α ι ρ ό ς.

ΈΗ εὐδία, ἢ γλυκύτης τοῦ καιροῦ ἐνθ' άν.: Μὲ τσι γλυκοκαιριές ἄνθισ' ἢ πασκαλιά Μῆλ. Οἱ βαχαρόκαιροὶ εἶναι γλυκοκαιριές (βαχαρόκαιροὶ = ἀνοιξιάτικοὶ καιροὶ) Κῶς (Πυλ.) Συνών. κ α λ ο κ α ι ρ ῖ α, κ α λ ω σ ῦ ν η.

γλυκόκαιρος ὁ, Νάξ. (Ἄπύρανθ.)

Έκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς καὶ τοῦ οὐσ. κ α ι ρ ό ς.

Ὁ ἥπιος, γλυκὸς καιρός, ἢ εὐδία: Γλυκόκαιρος ἐδὰ εἶναι σήμερα, γιάνδα καὶ δὲν ἠβγαίνες καὶ σὺ ὄξω; ΈΟλο γλυκόκαιροὶ ἔτονε τὰ διάζ' ἔτοῦτα (διάζ' = διάστημα).

γλυκοκακκαρίζω Ἰων. (Σμύρν.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ á καὶ τοῦ ρ. κ α κ κ α ρ ῖ ζ ω.

Έπί πέρδικος, κ α κ κ α ρ ῖ ζ ω κατὰ τρόπον εὐχάριστον, γλυκόν: Ἄσμ.

Ν' ἀκούσω καὶ τὴν πέρδικα νὰ γλυκοκακκαρίση.

γλυκοκάλαμο τό, γλυκοκάλαμον Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Ρ6δ. Χίος (Χαλκ.)—Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 183 καὶ Έπιστ. Έπετ. Πανεπ. 2 (1905/6), 52 — Λεξ. Βάιγ. Βυζ.

Μπριγκ. γλυκοκάλαμο Ίων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Σητ.) Κύπρ. Κῶς (Πυλ.) Μακεδ.(Καταφύγ.) Μεγίστ. Νίσυρ. Σύμ. — Π. Γενναδ., Λεξικ. φυτολογ., 225 — Λεξ. Βλαστ. 459.463 Πρω. Δημητρ. γλυκοκάλαμος ό, Ίος.

Τό Έλληνιστ. οὖσ. γ λ υ κ ο κ ά λ α μ ο ν. 'Ο τύπ. και παρά Δουκ. και Σομ.

A) Κυριολ. **1)** Τό φυτόν Σακχαροκάλαμον τό φαρμακευτικόν (Saccharum officinarum) τής οίκου. τών 'Αγρωστιδών (Gramineae) Κύπρ. Κῶς (Πυλ.) Μακεδ.(Καταφύγ.) Μεγίστ. Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. Χίος (Χαλκ. κ.ά.) — Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 183 και 'Επιστ. 'Επετ. Πανεπ. 2 (1905/6), 52 Π. Γενναδ., Λεξικ. φυτολογ., 225 — Λεξ. Βλίγ. Βυζ. Βλαστ. 459 Πρω. Δημητρ.: "Άσμ.

Γλυκύ μου γλυκοκάλαμο, 'πό τής Σουριᾶς τὰ μέρη,
πού κόβγουν οί ἀράπηδες μέ μυρικό μαχαίρι
(μυρικό = μυρωδάτο) Νίσυρ.

Νά φάης 'πού τό γλυκοκάλαμον πού τρωῖν οί ἀντρειω-
μένοι
Ρόδ.

Καλάμι γλυκοκάλαμον, εἰς τή στεργιάν ἐβιαιν-ρεις,
τήν ψίχα κάμνον νδη γλυκό, τό φλόμο κάμνονμ μέλι
Κῶς (Πυλ.) Συνών. ζ α χ α ρ ο κ ά λ α μ ο. **2)** Τό φυτόν
Κασσία ή δξύφυλλος (Cassia acutifolia) τής οίκου. τών
Ψυχανθών (Papilionaceae) Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. **3)** 'Η
κανέλα, ή όποία παράγεται ἀπό τό φυτόν Κιννάμωμον τό
κεύλανικόν (Cinnamomum ceylanicum) τής οίκου. τών
Δαφνιδών (Lauraceae) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Συνών. κ α ν έ-
λ α. **4)** Εἶδος ποώδους ἐδωδίμου φυτοῦ Κρήτ. (Σητ.)

'Η λ. και ὡς τοπων. ὑπό τούς τύπ. Γλυκοκάλαμο Χίος
(Χαλκ.) Γλυκοκάλαμα Χίος και ὡς ἐπών. ὑπό τόν τύπ.
Γλυκοκάλαμος 'Αθῆν.

B) Μεταφ. **1)** 'Ο φίλος, ό προσφιλης Ίος Νίσυρ.: "Άσμ.
Δέ μαγειρεύγω πιό κουτσά, δέ στήνω πιό τσουκάλι,
σάν ἔρχη ό γλυκοκάλαμος, θά μαερέψω πάλι
Ίος. **2)** Τό ἀνδρικόν μόριον Χίος: "Αχ-χου, μάννα μου,
κ' εἶντα 'ν' τοῦτο πού μ' ἀγγίει! — Γλυκοκάλαμον ἔν', κό-
ρη μου, τσαι φάε το νά γίνης νοικοτσουρά.

γλυκοκαλάμποκο τό, Γ. Σακελλοπ., 'Ανοιξιᾶτ. γεν-
νήμ., 12.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ α λ α μ π ό κ ι.

Τό φυτόν Ζέα ή σακχαρώδης (Zea saccharata) τής
οίκου. τών 'Αγρωστιδών (Gramineae).

γλυκοκαλάτξευτος ἐπιθ. ἐνιαχ. γλυκοκαλάτξευτος
Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ ρ. κ α λ α τ ξ ε υ ό.

Εὐπροσῆγορος εἰς τούς λόγους, γλυκομίλητος ἔνθ' άν.:
Κόκκινα τὰ χράδας ἀτουν, γλυκοκαλάτξευτοι, ἄμιον Πανα-
γίες (χράδας = πρόσωπα) Σάντ. Πολλά γλυκοκαλάτξευτος
ἔν' ή θεγατέρα 'τς Χαλδ. Συνών. γ λ υ κ ο μ ί λ η τ ο ς. 'Αν-
τίθ. ἀ κ α λ ά τ σ ε υ τ ο ς, ἀ κ α τ ά δ ε κ τ ο ς.

γλυκοκαλημερίζω ἐνιαχ. γλυκοκαλημερίτζω 'Αστυπ.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά και τοῦ ρ. κ α λ η μ ε ρ ί ζ ω.
Χαιρετῶ γελαστός και μέ γλυκύτητα.

γλυκοκαμμύω ἐνιαχ. γλυκοκαμμύζω Μακεδ. (Σέρρ.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά και τοῦ ρ. κ α μ μ ύ ω.

'Ημικλείω, καμμύω τούς ὀφθαλμούς κατά τρόπον γλυκύν,
δηλ. μετά χάριτος.

γλυκοκαρδίζω Γ. Ψυχάρ., Ζωή και ἀγάπ., 145.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό κ α ρ δ ο ς.

Μεταβ. και ἀμτβ., εὐχαριστῶ τινα διὰ τής συμπεριφορᾶς
μου ή τέρπομαι, εὐχαριστοῦμαι: Τόσο τοῦ ἔφτανε για νά
γλυκοκαρδίση 'ς τό δρόμο τόν κουραστικό.

γλυκόκαρδος ἐπιθ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ α ρ δ ι ά.

'Ο ἔχων γλυκεῖαν καρδίαν, ό πρᾶος. Συνών. κ α λ ό κ α ρ-
δ ο ς.

γλυκοκαρκάτζελο τό, ἐνιαχ. γλυκοκαρκάτζελο Πε-
λοπν. (Μεσσην.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ α ρ κ α τ ζ έ λ ι.

'Ο τύπ. γ λ υ κ ο κ α ρ ά ν τ ζ ε λ ο δι' ἀνομοίωσιν.

Εἶδος ἐδωδίμου πόας τής οίκου. τών Συνθέτων (Compo-
sitae).

γλυκόκαρπος ἐπιθ. Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 56.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ α ρ π ό ς.

'Ο παράγων γλυκύν καρπόν.: Ποίημα.

"Ο,τι μυριόπλουμο λουλούδι ἐξοῦσε
μέσ' 'ς τήν ἀγκάλη μου τή μυρωμένη,
ό,τι γλυκόκαρπο δεντρί μου ἀθροῦσε
ξερό και ἔρημο τώρα μου μένει.

γλυκοκάστανο τό, Πελοπν. (Σκόρτσιν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ ά σ τ α ν ο.

Ποικιλία καστανου μέ γλυκεῖαν γεῦσιν: Γλυκοκάστανα
πουλοῦσαν οί γυρολόγοι μανάβηδες.

γλυκοκατεβάζω Γ. Σουρ., Ρωμ., 2.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά και τοῦ ρ. κ α τ ε β ά ζ ω.

Καταβιβάζω εἰς τόν φάρυγγα, ήτοι πίνω τι ήδέως, εὐχα-
ρίστως: Ποίημα.

Και τή στιγμή πού ό Ρωμιός τό γλυκοκατεβάζει
(νοεῖται τό κρασί).

γλυκοκατεβαίνω Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ά και τοῦ ρ. κ α τ ε β α ί ν ω.

1) Καταβαίνω κατά τρόπον ἀπαλόν, ήρέμως: Γλυκοκατέ-
βαιναν οί κοπέλες. **2)** 'Επί ἐδάφους ή ροῆς ὑδάτων, χωρῶ
ἀπαλῶς, ήρέμως πρὸς τό κατωφερές.

γλυκοκατιμέρι τό, ἐνιαχ. γλυκατ'μέρ' Σάμ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ό ς και τοῦ οὖσ. κ α τ ι μ έ ρ ι, τό
όπ. ἐκ τοῦ Τουρκ. *katmer*. 'Ο τύπ. γ λ υ κ α τ ' μ έ ρ '
δι' ἀνομοιωτικήν πτώσιν τής συλλαβῆς -κ ο-.

1) Εἶδος γλυκύσματος ἐνιαχ. **2)** Εἶδος παιδιᾶς κορασίδων,
κατά τήν όποίαν ή ἐκλεγεῖσα μάννα και τὰ ὑπόλοιπα
κοράσια κρατοῦν ἀπό τών ἄκρων ὀθόνην, τήν όποίαν ή ἐκ
τών παικτριῶν καλουμένη νά τ ρ α υ ή ξ η, ὀφείλει, τούναν-
τίον, ν' ἀφήση. 'Εάν κατά λάθος ἐξακολουθήση κρατοῦσα
ταύτην, ὑποχρεοῦται νά πέση κατά γῆς, κρύπτουσα τήν κε-
φαλήν της μεταξύ τών σκελῶν τής μάννας. Τά λοιπά
τότε κοράσια θέτουν ἐπί τών ὤμων τής χαμαῖ εὐρισκομένης

